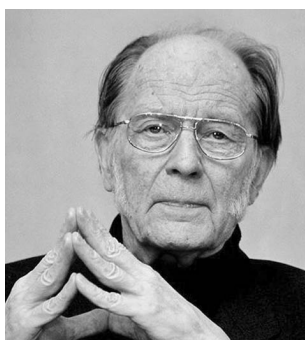

О. С. Завгородній

Кросс Яан

КРОСС Яан (Kross Jaan; 19. 02. 1920, Таллінн – 27. 12. 2007, там само) – естонський письменник, перекладач. Доктор філософських наук (1989), професор (1998). Нар. письменник Естон. РСР (1985). Депутат естон. парламенту (1992). Закін. юрид. факультет Тартус. університету (Естонія, 1944), де і викладав. 1946 репрес., 1954 реабіліт. Автор поет. зб. «Sõerikastaja» («Збагачувач вугілля», 1958), в якій звучать філос. мотиви, глибоко відтвор. складну діалектику буття; «Kivist viiulid» («Кам'яні скрипки», 1964), «Vihm teeb toredaid asju» («Чудові справи творить дощ», 1969), «Voog ja kolmprii» («Потік і тризубець», 1971). Творчість К. сприяла оновленню худож. системи естет. поезії, становленню інтелект. лірики, переходу до вільного вірша. У центрі уваги його істор. романів – доля людини, відірв. від нац. середовища, і пов'яз. із цим психол. та етичні колізії: «Kolme katku vahel» («Між трьома спалахами чуми», 1970–80, кн. 1–4), «Keisri hull» («Імператорський божевілець», 1978; укр. перекл. – К., 1988), «Professor Martensi ärasõit» («Відхід професора Мартенса», 1984), «Wikmani poisid» («Гімназисти Вікмана», 1988). Усі твори К. видані у Таллінні. Писав також новели, нариси. Переклав естон. мовою деякі твори Г. Гайне, Ф. Шіллера, Б. Брехта, О. Блока. Укр. мовою окремі твори К. переклав О. Завгородній.

Основні твори

укр. перекл. – [Вірші] // Сузір'я. 1971. Вип. 5; Мартів хліб. 1978; Тільки для завтрашнього обличчя у нас // Сузір'я. 1983. Вип. 18 (усі – Київ).

Рекомендована література

1. K. Wagner. Die historischen Romane von J. Kross. Frankfurt am Main, 2001;
2. M. Carayol. Jaan Kross: bilan et découvertes. Paris, 2011.

Бібліографічний опис:

Кросс Яан / О. С. Завгородній // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-2132>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).